* שֶׁנִּדְאֵי יִתְבַּקְּעוּ כְּשֶׁתַּגִּיעַ לָהֶם הַדְּלֵקָה, * דִּגְרַם כִּבּוּי מֻתָּר. הַגָּהָה: בְּמָקוֹם פְּסֵדָא (מרדכי פרק כל כתבי (פט"ז סי' שלט)): **כג** א טַלִּית שֶׁאָחַז בָּהּ הָאוּר, (נד) פּוֹשְׁטָהּ וּמִתְכַּסֶּה בָּהּ וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ אִם תִּכָּבֶה, ב וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁצָּרִיךְ (נה) שֶׁלֹּא (יח) יִתְבַּוֵּן לְכָךְ. הַגָּהָה: מֻתָּר לְכַפּוֹת (נו) קְעָרָה עַל הַנֵּר שֶׁלֹּא תֶּאֱחֹז בְּקוֹרָה (טור רע"ז סָעִיף ה'): **כד** ג יֵשׁ אוֹמְרִים (נז) שֶׁאֵין יָכוֹל לִתֵּן עָלָיו (יט) מַשְׁקִין כְּדֵי שֶׁיִּכְבֶּה כְּשֶׁתַּגִּיעַ לָהֶם, ד וְיֵשׁ אוֹמְרִים (נח) שֶׁמֻּתָּר לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּשִׁאָר מַשְׁקִים חוּץ מִן הַמַּיִם (נט) מִשּׁוּם כִּבּוּשׁ, ה וְיֵשׁ מַתִּירִים אֲפִלּוּ (כ) בְּמַיִם. (ס) וְדִבְרֵי סְבָרָא שֵׁנִית נִרְאִים: **כה** (כא) ו אֵינוֹ יְהוּדִי (סב) שֶׁבָּא לְכַבּוֹת (סג) אֵין צָרִיךְ לְמִחוֹת בְּיָדוֹ, (סד) אֲבָל קָטָן שֶׁבָּא לְכַבּוֹת (סה) צָרִיךְ לְמִחוֹת (סו) בְּיָדוֹ: **כו** (סז) ז יָכוֹל לוֹמַר (סח) בִּפְנֵי אֵינוֹ

א בְּרִיתָא שָׁם (קכ.) וּמַשְׁמָעוּת כָּאן פּוֹסְקִים. ב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וטליתו) מַמְשְׁמָעוּת הַשּׁוּר. ג הֲרֵי"ף (מה. ע"י"ש), וְכֵן כָּתַב הָרַב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק י"ב (ה"ו) בְּשֵׁם הָרַאֲב"ד (הוא"ד בה"ג מה. ד"ה גמ' טליתו) וְהָרַמְבַּ"ן (קכ. ד"ה הא דאר"י) וְהַלֹּא קָרֵב יְהוּדָה שָׁם, וְכֵן נִרְאֶה דַּעַת הָרא"ש (פט"ז סי' ז ע"י"ש). ד תּוֹסְפוֹת שָׁם (קכ.

ד"ה נותן) בְּשֵׁם הָרשב"ם וְכֵן כָּתַב הַשּׁוּר. ה הָרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק י"ב (ה"י) וְהָרַב הַמַּגִּיד בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (מד: ד"ה מפני. קכ: ד"ה הא דאר"י) וְהָרַן (שם) בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן (שם). ו מִשְׁנָה שָׁם קכ"א (ע"א). ז שָׁם בַּגְּמָרָא.

בְּאֵר הַיטֵב

לְהַזְהִיר עַל אוֹתָן מִטְבָּעוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף שֶׁיֵּשׁ עֲלֵיהֶם שֵׁם בֶּן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁמִּטְבְּעוּ אוֹתָן הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, שֶׁאַסּוּרִים לְהִתְלוֹת עַל הַסֵּפֶר תּוֹרָה וְאַף אֵין לְהַחְזִיק אוֹתָם בִּרְשׁוּתָם אֶלָּא יַתִּיכֵם מִיָּד. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהָרַב מוהר"ר יְהוּדָה מִיל"ר נִסְתַּפֵּק בָּזֶה כִּי שָׁמָּא אֵינָם מִינִים לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, וְהָאֲרִיךְ בִּתְשׁוּבוֹת. וְעַיֵּן שו"ת חוֹת יָאִיר סִימָן (שט"ז) [ט"ז] שֶׁמַּפְתִּיר לְהַתִּיךְ הַמַּטְבְּעוֹת דְּשָׁם בֶּן אַרְבַּע שֶׁעוֹשִׂים בִּמְדִינָה אַחַת, עַיֵּן שָׁם הַטַּעַם. וְכָתַב הַט"ז (ס"ק טז) מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין בְּאֵיזֶה קְהִלּוֹת כְּשֶׁמַּכְרִיזִין חוֹלֶה וְגוֹבְיִין מָעוֹת מִכָּל אֶחָד וּמַנִּיחִין הַכֶּלִי עִם הַמָּעוֹת לְתוֹךְ אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁלֹּא יָפָה עוֹשִׂים, וַאֲפִלּוּ בְּלָאו הָכִי אָסוּר לְהָשִׂים לְתוֹךְ אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ דָּבָר שֶׁל חֹל, עַל כֵּן יֵשׁ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּסִימָן ש"ח סָעִיף כ"ה לְעִנְיַן מֻקְצֶה, אַף לְפִי הַמְבֹאָר לְעֵיל בְּסָעִיף ב' בְּדָעָה רִאשׁוֹנָה דְּטַלְטוּל מֻקְצֶה מֻתָּר בְּמָקוֹם פְּסֵדָא אָתֵי שַׁפִּיר בְּפִשִׁיטוּת: **כג (נד) פּוֹשְׁטָהּ.** שֶׁלֹּא תִּהְיֶה מְקֻפֶּלֶת שֶׁלֹּא יֶאֱחֹז עַל יְדֵי זֶה הָאוּר וְעַיֵּן בְּטַ"ז (שם) שֶׁבְּאֵר דִּרְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא יִתְבַּוֵּן בְּפֵעֻלָּתוֹ לְכַבּוֹת מַה שֶּׁהַדֶּלֶק כְּבָר אֶלָּא שֶׁלֹּא תִּדְלֹק יוֹתֵר, וְאִם אֵרַע שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִכְבֶּה הָאוּר לְגַמְרֵי אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ כֵּיוָן שֶׁהוּא לֹא נִתְבַּוֵּן לָזֶה. א]וְלִדְעָתִי מַשְׁמַע מִדְּבָרֵי (מו) הָאַחֲרוֹנִים דְּתִפְסְטִינַן דְּגַם בְּנִתְבַּוֵּן לָזֶה מֻתָּר, אֶלָּא שֶׁיִּזָּהֵר שֶׁלֹּא יָרוּץ וְיִקְפֹּץ וְיִנְעַנֵּעַ עַצְמוֹ אָנָּה וְאָנָּה כְּדֵי שֶׁיִּכְבֶּה אוֹ שֶׁיְּנַעְנֵעַ אֶת הַטַּלִּית כְּדֵי שֶׁיִּכְבֶּה, דְּכָל זֶה הַלֹּא עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה כִּבּוּי מַמָּשׁ וְלָאו גְּרָם כִּבּוּי הוּא וְלֹא יֵעָשֶׂה כֵּן בְּיִשְׂרָאֵל, אֶלָּא מִתְכַּסֶּה בְּהַטַּלִּית כְּדַרְכָּהּ. וְכֵן סֵפֶר תּוֹרָה שֶׁאָחַז בָּהּ הָאוּר פּוֹשְׁטָהּ וְקוֹרֵא בָּהּ וְאֵם כְּבָתָה כְּבָתָה [גְּמָרָא (קכ.)]. וּמֻתָּר לִקְרוֹא לְאֵינוֹ יְהוּדִי וְיכַבֶּה אוֹתָהּ כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף י"ח וּלְקַמָּן בְּסָעִיף כ"ו: (נו) קְעָרָה עַל הַנֵּר. בְּסִימָן רע"ז בְּאֵרְנוּ דִּין זֶה הֵיטֵב בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה עַיֵּן שָׁם: **כד** (נז) שֶׁאֵין יָכוֹל וְכוּ'. דְּדוֹקָא לְהַפְסִיק בְּכֵלִים מְלֵאִים מַיִם שְׁרֵי בְּסָעִיף כ"ב שֶׁאֵין הַמַּיִם בָּעֵין, אֲבָל הָכָא שֶׁהַמַּיִם בָּעֵין הוּא מְקֻרָב לְהַכְבּוּי עַל יְדֵי זֶה וְכוּ'. (נח) שֶׁמֻּתָּר וְכוּ'. סְבִירָא לְהוּ דְּזֶה לֹא חָמִיר מִגְּרָם כִּבּוּי בְּעֶלְמָא דִּשְׁרֵי: (נט) מִשּׁוּם כִּבּוּשׁ. דְּקָטָן (נט) אֵין לוֹ שִׁקּוּל הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת אַדַּעְתֵּיהּ דְּנַפְשֵׁיהּ וְעוֹשֶׂה לְדַעַת אֲבִיו שֶׁיִּוָּעֵד שֶׁכִּבּוּי זֶה נוֹחַ לְאֲבִיו וְעוֹשֶׂה בִּשְׁבִילוֹ, וְאָסוּר דְּמֻמָּנָה עַל שְׁבִיתָתוֹ. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כט) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הָרַ"ן (מה: ד"ה מתני' נכרי) דַּאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר מְלָאכָה שְׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ דְּרַבָּנָן גַּם כֵּן צָרִיךְ לְמִחוֹת בְּיָדוֹ, (נג) וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: (סו) בְּיָדוֹ. עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה נכרי) דַּאֲפִלּוּ אִם בָּא לְכַבּוֹת דִּלְקָה שֶׁבְּבֵית אֲחֵרִים גַּם כֵּן (מז) צָרִיךְ לְמִחוֹת בְּיָדוֹ, כֵּיוָן שֶׁעוֹשֶׂה בִּשְׁבִיל גְּדוֹל: **כו** (סז) יָכוֹל לוֹמַר וְכוּ'. כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ אוֹמֵר לוֹ כְּבֵה. וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רכ"א סָעִיף ח' דְּמַשְׁמַע שָׁם (נה) דְּלוֹמַר בִּלְשׁוֹן נוֹכְחַ אִם תִּכְבֶּה לֹא תַּפְסִיד גַּם כֵּן אֵינוֹ רַשַּׁאי, דְּזֶהוּ גַּם כֵּן כְּאוֹמֵר לוֹ כַּבֵּה, אֶלָּא בִּלְשׁוֹן כָּל הַמַּכְבֶּה דְּלָעָלְמָא קָאָמַר, וְהַשְׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (מה. אות ד) מְצַדֵּד לְהָקֵל בָּזֶה לְעִנְיַן דְּלֵקָה, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן ש"ז סָעִיף י"ט (סק"ע): **(סח) בִּפְנֵי אֵינוֹ יְהוּדִי.** אֲפִלּוּ (ס) הוּא שְׁכִירוֹ הַמַּשְׁכִּיר לוֹ לִזְמַן. אֲבָל אָסוּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְכַבּוֹת (מ) לְכֶלִי עַלְמָא,

בַּאוּר הַלָּכָה

דְּהָתָם מִירֵי שֶׁקּוֹרֵא הַפְּסוּקִים בְּעַל פֶּה [וְדוּמְיָא דִּקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁקּוֹרֵא בְּעַל פֶּה וְאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם דְּבָרִים שֶׁבְּכְתָב. אִי אִתָּא רַשַׁאי לְאָמְרָם בְּעַל פֶּה, וְכֵן"ל בְּסִימָן (נ') [מ"ט] שֶׁכָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּהוּא הַדִּין בְּשׁאָר פְּסוּקִים אִם הָעוֹלָם בְּקִיאִים לְאָמְרָם בְּעַל פֶּה] **בְּשָׁאָר לָשׁוֹן, וּלְהֶכִי אָמְרִינַן דְּבְכָל לָשׁוֹן נֶאֱמָרָה לְקְרוֹת. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּכְתִיבַת דְּאַיְירִינַן שֶׁכְּתָב הַתּוֹרָה בְּשׁאָר לָשׁוֹן וְקוֹרֵא הַלָּשׁוֹן מִתּוֹךְ הַכְּתָב הָתָם שְׁפִיר סְבִירָא לֵיהּ לְהָרַאֲב"ד דְּלֹא הָתַר לִכְתֹּב שׁאָר לָשׁוֹן וְלִקְרוֹת בּוֹ כִּי אִם בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ:**

כב * שֶׁנִּדְאֵי יִתְבַּקְּעוּ. שֶׁאֵין לָהֶם כֹּחַ לְקַבֵּל הָאוּר מִפְּנֵי שֶׁחֲדָשִׁים הֵם, **וּמִשְּׁמַע בְּגְמָרָא דְּאֲפִלּוּ אִם מְכוּוָּן לָזֶה** [וְהוּא מִדֶּף מ"ז עַמּוּד ב' דְּאָמַר שָׁם מִתְּחִלָּה קֻדַּם דְּמָתַרְצִ מִפְּנֵי שֶׁמְּקָרֵב אֶת כִּבּוּיוֹ, דִּלְרַבָּנָן מֻתָּר בְּנִיצוֹצוֹת אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת אַף דְּהוּא מְכַוֵּן שֶׁיִּכְבֶּה עַל יְדֵי זֶה] **גַּם כֵּן שָׁרֵי.** כֵּיוָן דְּהוּא אֵינוֹ אֶלָּא גְּרָמָא, וְכֵן מוּכָח שָׁם גַּם בְּדֶף ק"כ עַמּוּד ב' דְּמַפִּיק דְּגָרְמָא שָׁרֵי מִדְּכָתִיב (שמות כ י) לֹא תַעֲשֶׂה כׇּל מְלָאכָה, עֲשִׂיָּה הוּא דְּאָסוּר גְּרָמָא שָׁרֵי, וְדוּמְיָא דַּעֲשִׂיָּה שָׁרִינַן בְּגְרָמָא:

*** דְּגָרַם כִּבּוּי מֻתָּר. לְאוּ דַּוְקָא כִּבּוּי דְּהוּא מְלָאכָה שְׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ, דַּאֲפִלּוּ בְּכָל מְלָאכוֹת הַדִּין כֵּן וְכַנַּ"ל:**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

כג (מו) הַב"ח (ס"ק) וְהַאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק כה) וְשֶׁלֹּא כְּט"ז (ס"ק יז) דְּמַשְׁמַע מִגֵּיהּ דִּלְכָל הַפּוֹסְקִים אָסוּר בָּזֶה כְּהַטּוּר, וּלְהַב"ח וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם מִשְׁמַע דְּגַם לְהַטּוּר שְׁרֵי בְּאֹפֶן זֶה: **כד (מז)** הַיְינוּ מִדְּרַבָּנַן כְּמוֹ שָׁם בְּדֶף מ"ז עַמּוּד ב' (ע"י"ש תוד"ה מפני) לְעִנְיַן נִיצוֹצוֹת עַיֵּן שָׁם: **כה (מם)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כז) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים: **(מט)** בֵּית יוֹסֵף (ד"ה נכרי) וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כח): **(נ)** כֵּן מוּכָח מִמַּתְנִיתִין (קכא.): **(נא)** תּוֹסְפוֹת (שם ד"ה שמא): **(נב)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כט) בְּשֵׁם פּוֹסְקִים: **(נג)** וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר בְּחִדּוּשָׁיו עַיֵּן שָׁם, נִדְחוּ דְּבָרָיו: **(נד)** וְלַעֲנִיוּת דַּעְתִּי דִּבְדִלַּקְת אָבִיו מְחַיֵּב אֲבִיו מִן הַתּוֹרָה לִמְחוֹת בְּיָדוֹ כֵּיוָן שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לְדַעְתּוֹ, כְּדֵי לְהַצִּיל עַל אוֹתָן מִטְבָּעוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף שֶׁיֵּשׁ עֲלֵיהֶם שֵׁם בֶּן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁמִּטְבְּעוּ אוֹתָן הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, שֶׁאַסּוּרִים לְהִתְלוֹת עַל הַסֵּפֶר תּוֹרָה וְאַף אֵין לְהַחְזִיק אוֹתָם בִּרְשׁוּתָם אֶלָּא יַתִּיכֵם מִיָּד. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהָרַב מוהר"ר יְהוּדָה מִיל"ר נִסְתַּפֵּק בָּזֶה כִּי שָׁמָּא אֵינָם מִינִים לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, וְהָאֲרִיךְ בִּתְשׁוּבוֹת. וְעַיֵּן שו"ת חוֹת יָאִיר סִימָן (שט"ז) [ט"ז] שֶׁמַּפְתִּיר לְהַתִּיךְ הַמַּטְבְּעוֹת דְּשָׁם בֶּן אַרְבַּע שֶׁעוֹשִׂים בִּמְדִינָה אַחַת, עַיֵּן שָׁם הַטַּעַם. וְכָתַב הַט"ז (ס"ק טז) מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין בְּאֵיזֶה קְהִלּוֹת כְּשֶׁמַּכְרִיזִין חוֹלֶה וְגוֹבְיִין מָעוֹת מִכָּל אֶחָד וּמַנִּיחִין הַכֶּלִי עִם הַמָּעוֹת לְתוֹךְ אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁלֹּא יָפָה עוֹשִׂים, וַאֲפִלּוּ בְּלָאו הָכִי אָסוּר לְהָשִׂים לְתוֹךְ אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ דָּבָר שֶׁל חֹל, עַל כֵּן יֵשׁ

כד (נז) שֶׁאֵין יָכוֹל וְכוּ'. דְּדוֹקָא לְהַפְסִיק בְּכֵלִים מְלֵאִים מַיִם שְׁרֵי בְּסָעִיף כ"ב שֶׁאֵין הַמַּיִם בָּעֵין, אֲבָל הָכָא שֶׁהַמַּיִם בָּעֵין הוּא מְקֻרָב לְהַכְבּוּי עַל יְדֵי זֶה וְכוּ'. **(נח)** שֶׁמֻּתָּר וְכוּ'. סְבִירָא לְהוּ דְּזֶה לֹא חָמִיר מִגְּרָם כִּבּוּי בְּעֶלְמָא דִּשְׁרֵי: **(נט) מִשּׁוּם כִּבּוּשׁ.** דְּקָטָן אֵין לוֹ שִׁקּוּל הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת אַדַּעְתֵּיהּ דְּנַפְשֵׁיהּ וְעוֹשֶׂה לְדַעַת אָבִיו שֶׁיִּוָּעֵד שֶׁכִּבּוּי זֶה נוֹחַ לְאָבִיו וְעוֹשֶׂה בִּשְׁבִילוֹ, וְאָסוּר דְּמֻמָּנָה עַל שְׁבִיתָתוֹ. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כט) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הָרַ"ן (מה: ד"ה מתני' נכרי) דַּאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר מְלָאכָה שְׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ דְּרַבָּנַן גַּם כֵּן צָרִיךְ לְמִחוֹת בְּיָדוֹ, **(סו) בְּיָדוֹ.** עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה נכרי) דַּאֲפִלּוּ אִם בָּא לְכַבּוֹת דִּלְקָה שֶׁבְּבֵית אֲחֵרִים גַּם כֵּן (מז) צָרִיךְ לְמִחוֹת בְּיָדוֹ, כֵּיוָן שֶׁעוֹשֶׂה בִּשְׁבִיל גְּדוֹל: **כו (סז) יָכוֹל לוֹמַר וְכוּ'.** כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ אוֹמֵר לוֹ כַּבֵּה. וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רכ"א סָעִיף ח' דְּמַשְׁמַע שָׁם (נה) דְּלוֹמַר בִּלְשׁוֹן נוֹכְחַ אִם תִּכְבֶּה לֹא תַּפְסִיד גַּם כֵּן אֵינוֹ רַשַּׁאי, דְּזֶהוּ גַּם כֵּן כְּאוֹמֵר לוֹ כַּבֵּה, אֶלָּא בִּלְשׁוֹן כָּל הַמַּכְבֶּה דְּלָעָלְמָא קָאָמַר, וְהַשְׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (מה. אות ד) מְצַדֵּד לְהָקֵל בָּזֶה לְעִנְיַן דְּלֵקָה, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן ש"ז סָעִיף י"ט (סק"ע): **(סח) בִּפְנֵי אֵינוֹ יְהוּדִי.** אֲפִלּוּ (ס) הוּא שְׁכִירוֹ הַמַּשְׁכִּיר לוֹ לִזְמַן. אֲבָל אָסוּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְכַבּוֹת (מ) לְכֶלִי עַלְמָא,

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (סכ"ד) מתיר רק כשכוונתו כדי שלא יתפשט האור, אבל אם מכוין לכבות אסור.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שלד

ח הָרא״ש שָׁם (פט״ז סי׳ י׳).

יְהוּדִי (סט) כָּל (כב) הַמְכַבֶּה אֵינוֹ מַפְסִיד, חאַף אִם אֵינוֹ מְזֻמָּן כָּאן יָכוֹל לְקָרוֹתוֹ שֶׁיָּבוֹא, אַף עַל פִּי שֶׁוַּדַּאי יְכַבֶּה כְּשֶׁיָּבוֹא. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה (ע) בְּהֶזֵּק הַבָּא פִּתְאוֹם, כְּגוֹן אִם נִתְרוֹעֲעָה חָבִית שֶׁל יַיִן, (עא) יָכוֹל לִקְרוֹא אֵינוֹ יְהוּדִי אַף עַל פִּי שֶׁוַּדַּאי יִתְקַנֵּחַ כְּשֶׁיָּבוֹא. הַגָּהָה: וְכָל הַדִּינִים הַנִּזְכָּרִים בְּדִינֵי הַדְלָקָה הֵנֵי מִלֵּי בֵּימֵיהֶם, אֲבָל בַּזְּמַן הַזֶּה שֶׁאָנוּ שְׁרוּיִין בֵּין אֵינָם יְהוּדִים וְהִיא חֲשַׁשׁ סַכָּנַת נְפָשׁוֹת, כְּתָבוּ הָרְאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים זַ״ל שֶׁמֻּתָּר לְכַבּוֹת דְּלֵקָה בְּשַׁבָּת (עב) מִשּׁוּם דְּיֵשׁ בָּהּ סַכָּנַת נְפָשׁוֹת וְהַזָּרִיז הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח. וּמִכָּל מָקוֹם הַכֹּל לְפִי הָעִנְיָן, דְּאִם הָיוּ בְּטוּחִים וַדַּאי שֶׁלֹּא יְהֶיֶה לָהֶם סַכָּנָה בַּדָּבָר, אָסוּר לְכַבּוֹת, אֲבָל (עג) בַּחֲשַׁשׁ סַכָּנַת סָפֵק (עד) מֻתָּר לְכַבּוֹת אֲפִלּוּ הַדְלָקָה בְּבֵיתוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי, וְכֵן נוֹהֲגִין (תרומת הדשן סימן נ״ח והגהות אשרי פרק מי שהוציאוהו (עירובין פ״ד סי׳ ו) בשם אור זרוע (מ״ב סי׳ נ״ח)). וְדַוְקָא לְכַבּוֹת הַדְּלֵקָה (עה) דְּהָוֵי מְלָאכָה (עו) שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ וְיֵשׁ סַכָּנָה אִם לֹא יְכַבֶּה, אֲבָל אָסוּר לְחַלֵּל שַׁבָּת כְּדֵי לְהַצִּיל [מָמוֹן]. וְאִם (כג) [כג] עָבַר וְחִלֵּל (עז) צָרִיךְ (כה) [כד] לְהִתְעַנּוֹת (עח) אַרְבָּעִים יוֹם שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי וְלֹא יִשְׁתֶּה (כה) יַיִן (עט) וְלֹא יֹאכַל בָּשָׂר, וְיִתֵּן בְּמָקוֹם חַטָּאת (כו) (פ) שְׁמוֹנָה עָשָׂר

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

כו [כג] **עָבַר וְחִלֵּל.** עַיִן בָּאֵר הֵיטֵב, וְעַיִן בַּחַיִּי יְאִיר סִימָן רל״ו שֶׁבְּמָקוֹם שֶׁהִבְצִיעַ הַדְלָקָה הָיָה חֲשַׁשׁ סַכָּנַת נְפָשׁוֹת אֵין לְהַמּוֹרֶה לְפָסֵק לְהַשּׁוֹאֵל שֶׁיִּתְעַנֶּה וַאֲפִלּוּ מִשּׁוּם חוּמְרָא, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֵין לִגְזֹר תַּעֲנִית בְּצִבּוּר מֵחֲמַת הַחֹלִי, דְּמִנְּעֵי וְלֹא עָבְדִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אִם לֹא הָיָה רַק בְּטֵלְטוּל אוֹ בְּשֶׁאֵיבַת מַיִם שֶׁנִּתַּן לַחֲבֵרוֹ לַחֲבֵרוֹ דְּלֹא הָוֵי רַק שְׁבוּת דִּשְׁבוּת וְאֵין צָרִיךְ תְּשׁוּבָה כְּלָל. וְאִם חִלֵּל שַׁבָּת בְּמְלָאכָה דְּאוֹרַיְתָא וְאָחַד יָחִיד רוֹצֶה לְהִתְעַנּוֹת לְכַפֵּר, יוֹכַל לַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ דְּלֹא יְהֵא אֶלָּא רְשׁוּת, וּכְמוֹ דֶּרֶךְ הוּנָא אַתְהֵפִיךְ לֵיהּ רְצוּעָה כו׳ (מו״ק כה.), וְהַבַּיִת יוֹסֵף סִימָן שכ״ח סָעִיף כ״ח (ד״ה היה) מִפֵּיק דְּשַׁבָּת דְּחוּיָה הִיא אֲצַל פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ, עַיֵּן שָׁם, אֲבָל מִכָּל מָקוֹם אֵין לְהוֹרוֹת כֵּן לְמִי שֶׁשּׁוֹאֵל אִם יִתְעַנֶּה, עַיֵּן שָׁם: **[כד] לְהִתְעַנּוֹת.** עַיֵּן בָּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּדָגוּל מֵרְבָבָה שֶׁכָּתַב שֶׁאִם עָבַר בְּטֵלְטוּל מֻתָּרָה אֵין לְהַחְמִיר כָּל כָּךְ, דְּהָא בְּרֵישׁ סִימָן זֶה (ס״ב) יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטֵל מֻתָּרָה בִּמְקוֹם פַּחַד הֶפְסֵד רַב, וּלְטַלְטֵל נֵר דְּלוּק לְהַצִּיל מָמוֹן חָמוּר מִשְּׁלְטוּל מֻתָּרָה שֵׁשׁ בּוֹ חֲשַׁשׁ כִּבּוּי גַּם כֵּן, וְנִרְאֶה לִי לְהָקֵל בְּתַעֲנִית שִׁלְשָׁה יָמִים וְאוּלַי גַּם מֵהַר״מ (הו״ד בתרומת הדשן ח״ב סי׳ ס) שֶׁמַּחְמִיר בְּתַעֲנִית אַרְבָּעִים יוֹם מְיֵרֵי שֶׁלֹּא הָיָה פַּחַד הֶפְסֵד רַב:

בַּאֵר הֵיטֵב

כו (כב) **הַמְכַבֶּה.** אֲפִלּוּ שָׂכִיר הַמְשֻׁכָּר לוֹ לְזֹמֶן. הַגָּהוֹת מָרְדְּכַי (פט״ז סי׳ תסב), בַּיִת יוֹסֵף (ד״ה נכרי). אֲבָל אָסוּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְכַבּוֹת, זוֹלַת כְּתָבֵי קֹדֶשׁ דְּשָׁרִי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ל) עַיֵּן שָׁם. מֵת וּסְפָרִים וְסִפֵּק לְהַצִּיל שְׁנֵיהֶם, מֵת קֹדֶם. בְּרֵיא וּמְסֻכָּן, בְּרֵיא קוֹדֵם. סֵפֶר חֲסִידִים סִימָן [תשכ״ג] (תשכ״ד): **(כג) עָבַר וְחִלֵּל.** הַיְינוּ בִּדְבָרִים אֲחֵרִים, אֲבָל בִּכְבוּי אֵין צָרִיךְ תְּשׁוּבָה שֶׁלֹּא יִמְנְעוּ מִלְּכַבּוֹת. שְׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (עירובין יב: אות א) כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב״י): **(כד) לְהִתְעַנּוֹת.** אֲפִלּוּ בְּתַחּוּמִין דְּרַבָּנָן. וְיָכוֹל לְדַחוֹתָהּ לְיָמוֹת הַחֹרֶף כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן [תקע״א] (תקס״ח) סָעִיף ג׳. אֵיתָא בְּשַׁבָּת דַּף י״ב (ע״ב) שֶׁאִם עָבַר וְצָרָה שְׁחִיבָה עָלָיהָ חַטָּאת, יִכְתְּבֶנָּה בְּפִנְקָס שֶׁלְכָשֶׁיִּבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ יְבִיאֶנָּה: **(כה) יַיִן.** נִרְאֶה דְּלַיְלָה שֶׁאַחַר הַתַּעֲנִית קָאָמַר, כְּמוֹ שֶׁמְּצִינוּ לְעִנְיַן לַיְלָה שֶׁאַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב סִימָן תקנ״ח (ס״א). ט״ז (סק״כ). וְעַיֵּן סִימָן קל״ד סָעִיף א׳: **(כו) שְׁמוֹנָה עָשָׂר פִּשְׁיטִים.** הֵם שְׁמוֹנָה עָשָׂר וּרְיָ״ר. מִנְהָגִים הִלְכוֹת רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל (בהגהות אות צז). וּבְלְבוּשׁ סִימָן תקס״ח (ס״ב) כָּתַב שֶׁהֵם כְּמוֹ גְּדוֹל וְחַצִּי

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּכֵינָן שֶׁאָדָם בָּהוּל עַל מָמוֹנוֹ חַיִּישִׁינַן דְּאִי שָׁרִית לֵיהּ אָתֵי לְכַבּוּיֵי הוּא בְּעַצְמוֹ, (מה) זוֹלַת בְּכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ מֻתָּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְכַבּוֹת מִפְּנֵי בִּזָּיוֹן כִּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף י״ח לְעִנְיַן הַצָּלָה דָּרְךְ רְשׁוּת הָרַבִּים. מֵת וּסְפָרִים וְיֵשׁ סִפּוּק לְהַצִּיל שְׁנֵיהֶם, מֵת קוֹדֵם. בָּרִיא וּמְסֻכָּן, בָּרִיא קוֹדֵם [סַפֶּר חֲסִידִים (סי׳ תשכד)]: **(סט) כָּל הַמְכַבֶּה וְכוּ׳.** וְהַתִּירוּ לוֹמַר זֶה מִשּׁוּם דְּמִתּוֹךְ שֶׁאָדָם בָּהוּל עַל מָמוֹנוֹ אִי לֹא שָׁרִית לֵיהּ אֲפִלּוּ בְּלָשׁוֹן זֶה אָתֵי לְכַבּוּיֵי בְּעַצְמוֹ, וְכֵן לְעִנְיַן שֶׁאֵר הֶזֵּק אָתֵי לְתַקֵּן בְּעַצְמוֹ, אֲבָל לְעִנְיַן שֶׁאֵר כָּל מְלָאכוֹת שֶׁל שַׁבָּת אָסוּר לוֹמַר כָּל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה זוֹ אֵינוֹ מַפְסִיד כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמְעוּ אֵינָם יְהוּדִים וְיָבוֹאוּ [גְּמָרָא (כתובות ע.)]: **(ע) בְּהֶזֵּק הַבָּא פִּתְאוֹם.** בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש רבינו ויכול) כָּתַב דְּאוֹרְחָא דְּמִלְתָא נָקֵט דְּאִי הָיָה נוֹדָע לוֹ מִבְּעוֹד יוֹם הָיָה מִתְקַנֵּחַ קֹדֶם, אֲבָל הוּא הַדִּין אִם נוֹדָע לוֹ וְנִשְׁתַּהָא עַד שֶׁבָּת גַּם כֵּן מֻתָּר לוֹמַר בְּלָשׁוֹן זֶה, אַף הָאַחֲרוֹנִים לֹא הֶעָתִיקוּ אֶת דְּבָרָיו וּמַשְׁמַע דְּלֹא פְּשִׁיטָא לְהוּ דָּבָר זֶה: **(עא) יָכוֹל לִקְרוֹא אֵינוֹ יְהוּדִי וְכוּ׳.** בְּבֵית יוֹסֵף (שם) בְּשֵׁם מַהַרַ״י אַבּוּהַב מוּכָח דְּהוּא הַדִּין (עמ) דְּמֻתָּר לוֹמַר לוֹ כְּשֶׁיָּבוֹא, כָּל הַמְתַקֵּן אֵינוֹ מַפְסִיד: **(עב) מִשּׁוּם דְּיֵשׁ בָּהּ סַכָּנַת נְפָשׁוֹת.** שֶׁכְּשֶׁהַדְלָקָה מִתְגַּבֶּרֶת (פ) אָז הֵם חוֹטְפִים וְשׁוֹלְלִים וּכְשֶׁאָדָם מַעֲמִיד עַצְמוֹ עַל מָמוֹנוֹ יָבוֹאוּ לַהֲרֹג אוֹתוֹ: **(עג) בַּחֲשַׁשׁ סַכָּנַת סָפֵק וְכוּ׳.** וּמִזֶּה יָצָא הַהֶתֵּר לְכַבּוֹת הַדְלָקָה בְּכָל מָקוֹם, כֵּיוָן דְּאָפְשָׁר אִם לֹא יְכַבֶּנָּה אַל יֶחְסַר מִהְיוֹת שָׁם בָּעִיר זָקֵן אוֹ חוֹלֶה שֶׁאֵין יְכוֹל לְבָרוֹחַ וְתָבֹא הַדְלָקָה עָלָיו [אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כה) בְּשֵׁם שִׁירֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב״י ס״ק יא)], וְעַיֵּן בְּמַה שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסָעִיף קָטָן ד׳: **(עד) מֻתָּר לְכַבּוֹת.** וּמִצְוָה לְהוֹדִיעַ זֹאת בָּרַבִּים דְּמַתָּר לְכַבּוֹת [בָּרֵי מְגַדֵּים (א״א ס״ק לב) וְכַנַּ״ל בְּסִימָן שכ״ח סָעִיף ב׳]: **(עה) דְּהָוֵי מְלָאכָה וְכוּ׳.** בַּאוּר דִּין זֶה לְעֵיל בְּרֵ״ח בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ג׳:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ל), וְכַנָּזָה דַּוְקָא עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי: (מו) הַנָּה בִּירוּשָׁלְמִי שַׁבָּת (פט״ז ה״ז) אֵיתָא דָּרַב אַמֵּי אַרְיֵיז בְּשׁוּקָא מַאן דְּעָבַד לֹא מְפַסִּיד, וּמַשְׁמַע לְכָאוֹרָה מִזֶּה דְּלִקְרֹא לְאֶחָד וְלוֹמַר לוֹ בְּלָשׁוֹן זֶה מַשְׁמַע כְּמִי שֶׁמְּצַוֶּהוּ, וְיֵשׁ לִדְחוֹת דְּהַכְרָזָה הָיָה כְּדֵי שֶׁיָּבוֹאוּ הָרַבֵּה בְּנֵי אָדָם, וְיֵשׁ רְאָיָה קְצָת גַּם כֵּן לְדִבְרֵי מַהַרַ״י אַבּוּהַב מֵהָא דְּכָתְבוּ ע׳ עַמּוּד ב׳, יַעֲמִיד פָּרָנָס וְאוֹמֵר כָּל הַזָּן אֵינוֹ מְפַסִּיד וְשָׁרֵי, וְלֹא הִזְכִּירוּ דְּדַוְקָא בְּהַכְרָזָה בְּסִתָם אֶלָּא מַשְׁמַע דַּאֲפִלּוּ קָרָא סְתָם לְאָדָם אֶחָד וְסִפֵּר לוֹ כָּל עִנְיַן הַנֶּדֶר וְאָמַר כָּל הַזָּן לְאִשְׁתִּי אֵינוֹ

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

פְּשִׁיטִים לְצָדָקָה, וְאִם יִרְצֶה לִפְדּוֹת הַתַּעֲנִית, יִתֵּן בְּעַד כָּל יוֹם (פא) שְׁנַיִם עָשָׂר פְּשִׁיטִים לְצָדָקָה (פסקי מהרא"י (מרומת הדשן ס"ג) סימן (ט') [ס']). וַעֲיֵן בְּטוּר יוֹרֶה דֵּעָה מֵהִלְכוֹת נְדָה סִימָן קפ"ה (דרכי משה הארוך ד"ס סימן): **כז** [ט]**גַּחֶלֶת הַמְנַחֶת בְּמָקוֹם שֶׁרַבִּים נִזּוֹקִים בָּהּ,** (פב) **יָכוֹל לְכַבּוֹתָהּ בֵּין אִם הִיא** (פג) **שֶׁל מַתֶּכֶת** (פד) **בֵּין אִם הִיא שֶׁל עֵץ,** (פה) [כ]**וְהָרַמְבַּ"ם אוֹסֵר בְּשֶׁל עֵץ*):**

שלה דִּין חֲבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה. וּבוֹ ה' סְעִיפִים:

א (א) [א]**חֲבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה,** (ב) מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת [ב]**אֲפִלּוּ בִּכְלֵי הַרְבֵּה, דְּאִלּוּ בִּכְלִי אֶחָד אֲפִלּוּ מַחֲזִיק מֵאָה סְעוּדוֹת מַצִּיל.** (ג) **וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִסְפֹּג, דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא יָשִׁים הַסְּפוֹג בְּמָקוֹם הַיַּיִן לַחֲזֹר וְלַהֲטִיפוֹ, גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִסְחֹט,** [ג]**וַאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לוֹ בַּיִת אֲחִיזָה דְּלֵיכָּא חֲשַׁשׁ סְחִיטָה אָסוּר, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּחֹל.** (ד) [ד]**וְלֹא יִטְפַּח בַּשֶּׂמֶן לְהַכְנִיס יָדוֹ וּלְקַנְּחָהּ בִּשְׂפַת הַכֶּלִי.** הַגָּהּ: וְיֵשׁ אוֹמְרִים דַּוְקָא חֲבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה שֶׁבָּהוּל וְאִם יֵצִיל חֶישִׁינַן שֶׁיִּתְקַנְּחוּ, אֲבָל אִם נִסְדַּק וְעָבִיד טִיף טִיף שֶׁאֵינוֹ בָּהוּל כָּל כָּךְ, מֻתָּר לְהַצִּיל בִּכְלִים (ה) לְקַלַּט וּלְצָרֵךְ (הגהות מרדכי (פט"ז סי' תפ"ב) ותוספות פרק כל כתבי (קז: ד"ה הפ) והגהות מיימוני פרק כ"ב (פוס ס)). וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכָל זֶה לֹא מַיְרֵי אֶלָּא (ו) לְהַצִּיל מֵחֲצֵר לְחֲצֵר, אֲבָל לְבֵית אַחֵר שֶׁעָרַב עִמּוֹ (ז) מַצִּילִין בְּכָל עִנְיָן כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר (ג) לְעֵיל (סי' שלד ס"ב) גַּבֵּי דְּלֵקָה (פסקי מהרא"י סימן קצ"ו): **ב** [ה]**אִם נִשְׁבְּרָה חֲבִית בְּרֹאשׁ גַּגּוֹ,** (ח) **מֵבִיא כְּלִי וּמַנִּיחַ תַּחְתֶּיהָ,** (ט) **וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יָבִיא כְּלִי אַחֵר וְיִקַּלֵּט לְקַבֵּל מִן הַקִּלּוּחַ בָּאֲוִיר**

בְּאֵר הַיטֵב

פּוֹלְנִי"ש, וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לה). כָּתַב בְּסֵפֶר חֲסִידִים (סי' קפא) אֶחָד חִלֵּל שַׁבָּת וְנֶעֱשָׂא כְּסִפּוֹ, אָמַר לוֹ הַחָכָם, הַכֶּסֶף אוֹ שָׁוֶה כֶּסֶף חֵלֶק לַעֲנִיִּים בְּנֵי טוֹבִים שֶׁמִּתְבַּיְשִׁין לְקַבֵּל צְדָקָה. עַיֵּן שו"ת מַהֲרַ"ם בּוּטְרִין סִימָן כ"ח מַה שֶּׁכָּתַב בְּעִנְיָן אֶחָד שֶׁחִלֵּל שַׁבָּת בְּכַרְמְלִית. וְעַיֵּן שו"ת בֵּית יַעֲקֹב סִימָן (צ"ט) [נ"ט] אִי מְחַלְּלִין עַל גּוֹסֵס:

א (ס) **מְצִילִין.** הֵיינוּ קֹדֶם אֲכִילַת עֲרֵבִית כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (סוף) [ריש] סִימָן של"ד. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א): (ז) **לְעֵיל.** תָּמוּהַּ הוּא זֶה, דְּלֹא הָתַּר בְּדַלֶּקָה לְהוֹצִיא לְבֵית חֲבֵרוֹ הַמְעָרֵב אֶלָּא לְרַעַת בַּעַל הַתְּרוּמָה (סי' רמה), אֲבָל הַשּׁוֹר חוֹלֵק, וְלֹא הִכְרִיעַ שָׁם בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ סִימָן של"ד סָעִיף י"א וְכָאן פָּסַק לְהַתִּיר סָתָם. וְנִרְאֶה דְּלְחָצֵר שָׁלוֹ יֵשׁ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(סו) כְּחֻשְׁבּוֹן עֶשְׂרִים וְשָׁבַע מָעוֹת [וְהוּא לְעֶרֶךְ חֲמִשָּׁה וְהוֹבִים] כִּי כָּל פְּשִׁיט הוּא גָּדוֹל וְחֻצֵי פּוֹלְנִי"ש וְכָל גָּדוֹל הוּא מֵעָה. (סמ) וְטַעַם לִשְׁעוּר זֶה שֶׁכְּתָבוּ הַפּוֹסְקִים הוּא מִפְּנֵי שֶׁזֶּה הָיָה פָּחוּת שֶׁבַּכְּבָשִׁים אוֹ שֶׁבָּעוּפִים בְּאוֹתוֹ הָעֵת וּלְכָךְ צָרִיךְ לִתֵּן שִׁעוּר זֶה לְצָדָקָה, שֶׁהֲרֵי כְּשֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם הָיָה חַיָּב לְהָבִיא חַטָּאת מֵאֵלּוּ הַמִּינִים אִם עָשָׂה מְלָאכָה דְּאוֹרַיְתָא וְלֹא יְהֵא חוֹטֵא נִשְׁכָּר. וְיִזָּהֵר שֶׁלֹּא יֹאמַר שֶׁנּוֹתֵן זֶה עֲבוּר חַטָּאת רַק שֶׁיֹּאמַר שֶׁבְּמָקוֹם חַטָּאת נוֹתֵן זֶה לְצְדָקָה [חַיֵּי אָדָם (שם)]. וְכָתְבוּ הַסְּפָרִים שֶׁמְּהַנְּכוֹן שֶׁיֹּאמַר פָּרָשַׁת חַטָּאת (סנ) וְיָבִין אֹפֶן הַקָּרְבָּתָהּ, וּכְבָר אָמְרוּ חֲז"ל (מנחות קי.) כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַת חַטָּאת כְּאִלּוּ הִקְרִיב חַטָּאת: **(פא) שְׁנַיִם עָשָׂר פְּשִׁיטִים.** שֶׁהוּא חֵ"י מָעוֹת, וְזֶהוּ שִׁעוּר הַפָּחוּת אִם אָפְשָׁר לוֹ, וְהָעֲשִׁיר יִתֵּן יוֹתֵר, הַכֹּל לְפִי עָשְׁרוֹ, שֶׁהֲרֵי טַעַם הַפִּדְיוֹן שֶׁשָּׁקוּל צַעַר הַמָּמוֹן כְּנֶגֶד צַעַר הַתַּעֲנִית [אַחֲרוֹנִים]: **כז (פב) יָכוֹל לְכַבּוֹתָהּ.** וּמִיירֵי שֶׁאֵין לוֹ עֵצָה אֵיךְ לְטַלְטְלָהּ מִמָּקוֹם זֶה לְפָנוּתָהּ לְמָקוֹם אַחֵר שֶׁאֵין רַבִּים מְצוּיִים בָּהּ, (ע) דְּאִי לָאו הָכִי יוֹתֵר טוֹב שֶׁיְּפַנֶּה אוֹתָהּ וְלֹא יְכַבֶּנָּה: **(פג) שֶׁל מַתֶּכֶת.** וְאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם מְצָרֵף [הַיְינוּ שֶׁמְּחַזֵּק אֶת הַכְּלִי עַל יְדֵי הַמַּיִם צוֹנְנִים שֶׁשּׁוֹפֵךְ עָלֶיהָ] כֵּיוָן (עפ) שֶׁאֵין מְכַוֵּן לָזֶה: **(פד) בֵּין וְכוּ' שֶׁל עֵץ.** דִּכְבוּי שֶׁחַיָּב מִן הַתּוֹרָה הוּא דַּוְקָא כְּשֶׁמְּכַבֶּה לַעֲשׂוֹת פֶּחָמִין, אֲבָל סְתָם כִּבּוּי הָוֵי מְלָאכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה לְגוּפָהּ וְהוּא רַק אִסּוּר דְּרַבָּנָן וּבִמְקוֹם הֶזֵּיקָא דְּרַבִּים (ענ) שְׁיוּכְלוּ לְהִנָּזֵק בְּגוּפָן לֹא גָּזְרוּ, אֲבָל בִּמְקוֹם הֶזֵּיקָא דְּמָמוֹנָא אָסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף (כ"ה) [כ"ו]. וְהָרַמְבַּ"ם (פ"א ה"ז) סָבִירָא לֵיהּ דְּחַיָּב בִּמְלָאכָה שֶׁאֵין צְרִיכָה לְגוּפָהּ וּלְכָךְ אָסוּר בְּשֶׁל עֵץ, אֲבָל בְּשֶׁל מַתֶּכֶת לֵיכָּא אִסּוּר כִּבּוּי מִן הַתּוֹרָה לְכְלֵי עֶלְמָא דְּאֵינוֹ שׁוֹרֵף: **(פה) וְהָרַמְבַּ"ם אוֹסֵר וְכוּ'.** א]וְהַלָּכָה כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה [אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כט)]:

א (א) **חֲבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה.** וְאֵין חִלּוּק בֵּין שֶׁנִּשְׁבְּרָה וְלֹא נִשְׁפַּךְ עֲדַיִן לְגַמְרֵי עַל הָאָרֶץ וּבֵין שֶׁנִּשְׁפַּךְ כְּבָר עַל הָאָרֶץ [בֵּית יוֹסֵף (ד"ה כתבו

שַׁעַר הַצִּיּוּן

הַחַיֵּי אָדָם מִפְּנֵי הַדְּלֵקָה, כִּי מִמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לב) וְכֵן מֵאוֹר זָרוּעַ (שם) מוֹכֵחַ דְּאֵין צָרִיךְ לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה הֵיכָא דְּאֵיכָּא חֲשַׁשׁ סַכָּנָה: **(מז)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לה): **(מח)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(מט)** מִסִּפּוּר יֵשׁ נוֹחָלִין (אוהרת התפילה בהגהות אות ט) עַיֵּן שָׁם: **כז (פ)** פְּשׁוּט: **(עא)** לְעֵיל בְּסִימָן שי"ח סָעִיף קָטָן ל"ו בְּמָגֵן אַבְרָהָם:

(עב) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לה):

א (פ) גְּמָרָא (קיז:): **(ג)** רַמ"א בְּהַגָּ"ה, וְעַיֵּן בָּאַחֲרוֹנִים: **(ג)** עַיֵּן בִּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"א), וּבִכְרֵתִי לְהָאֵלִיָּה רַבָּה (סק"א) שֶׁמְּצַדֵּד לִפְסֹק לְגַמְרֵי כִּתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן: **(ד)** עַיֵּן שָׁם בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ואומר לאחרים) דְּהָכָא בְּמִקַּל שֶׁכֵּן הוּא: **(ס)** גְּמָרָא (קמג:):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סכ"ט) הוסיף: (ואעפ"כ כל בעל נפש יש לו להחמיר לעצמו. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"א) אסר גם בנשפך לגמרי על הארץ.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah